

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 4476

3 Haziran 2021 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaretin ve Ekonomik İşbirliğinin Geliştirilmesine Dair Protokol"ün onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

6 Eylül 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TİCARETİN VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİNE DAİR PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Sayın Mehmet Muş ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı, Ekonomi ve Enerji Bakanı Sayın Erhan Anklı'nın eşbaşkanlıklarında 3 Haziran 2021 tarihinde Lefkoşa'da gerçekleştirilen görüşmelerde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 26 Şubat 1998 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması" dikkate alınarak, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesini teminen EK'te yer alan Eylem Planı'nın hayata geçirilmesi hususunda mutabık kalınmıştır.

İşbu Eylem Planı, iki ülke arasında mevcut ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunacak ticaret, serbest bölge, sanayi, gümrük, sağlık, insan kaynaklarının geliştirilmesi dahil olmak üzere çeşitli alanlarda işbirliğini içeren 29 adet faaliyeti kapsamaktadır.

İşbu Protokol, tarafların ulusal mevzuatları uyarınca onay işlemlerinin tamamlandığına ilişkin en son bildirimim diplomatik kanallardan yazılı olarak karşı tarafa iletildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

İşbu Protokol, 3 Haziran 2021 tarihinde Lefkoşa'da, Türkçe iki orijinal nüsha olarak imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Mehmet MUŞ
Ticaret Bakanı**

**Erhan AKIKLI
Başbakan Yardımcısı,
Ekonomi ve Enerji Bakanı**

TÜRKİYE-KKTC TİCARİ VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ EYLEM PLANI

Alan	No	Faaliyet	Eylem Planı	Dönem	Sorumlu Kuruluş	
					Türkiye Tarafı	KKTC Tarafı
Ticaret	1.	İhracat Eylem Planı Hazırlanması	KKTC İhracat Eylem Planı hazırlanmasını teminen bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılacaktır. KKTC tarafının talebi doğrultusunda eğitim programları düzenlenecektir.	2021	Ticaret Bakanlığı TİM	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası
Ticaret	2.	Sektörel İşbirliklerinin Geliştirilmesi	Türkiye-KKTC İş Konseyi kapsamında sektör ve firma bazlı etkinlikler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda bilişim ve balıkçılık konularında iki toplantı gerçekleştirilecektir. Ayrıca teknoparklar ve kültür turizmine yönelik olarak pandemi koşulları çerçevesinde iki toplantı gerçekleştirilecektir.	2021	DEİK	Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Ticaret	3.	KKTC'nin iç ve dış Ticaretinin Geliştirilmesi Konusunda Tecrübe Paylaşımı Yapılması	KKTC'de iç ve dış ticaretin geliştirilmesi amacıyla Türkiye ve KKTC STK'ları arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı yapılacaktır.	2021	DEİK TOBB TİM MÜSİAD TESK	Ekonomik Örgütler Platformu

Ticaret	4.	Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu	Ticaret ve sanayi odalarının bilgi ve deneyim paylaşımına, firmalarının karşılıklı yatırım ve ticaret görüşmelerine imkan sağlayacak "Türkiye-KKTC Ticaret Odası Forumu II. Ekonomi Konferansı" pandemi koşullarına bağlı olarak 2021 yılı dördüncü çeyreğinde gerçekleştirilecektir.	2021	TOBB	Kıbrıs Türk Ticaret Odası
Ticaret	5.	Esnaf ve Sanatlar Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi	KKTC tarafının talep etmesi halinde, esnaf ve sanatkarların karşılıklı yatırım ve ticaret görüşmelerine imkan sağlayacak toplantılar düzenlenecek ve bilgi-deneyim paylaşımı programları gerçekleştirilecektir.	Sürekli	TESK	Kıbrıs Türk Esnaf ve Sanatkarlar Odası **
Ticaret	6.	Fuarlara Katılımda İşbirliği	Türkiye'de gerçekleştirilen ve KKTC'nin başlıca ihracat ürünlerini içeren uluslararası nitelikteki fuarlara katılımı desteklenecektir.	Sürekli	Ticaret Bakanlığı TİM	Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası
Ticaret	7.	Fuar Destekleri Alanında İşbirliği	Taraflar, uluslararası fuarlara katılımında Türkiye'nin ve KKTC'nin KKTC'de yerleşik firmalara sağladığı teşviklerle ilgili bilgilerin paylaşılması ve mükerrer teşviklerin önlenmesine yönelik bir toplantı gerçekleştirecektir.	2021	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Ticaret	8.	Türk İhraç Ürünleri Portalı'na KKTC İhraç Ürünlerinin Entegre Edilmesi	Türk İhraç ürünleri Portalı olan askturkiye.com platformuna Kıbrıs Türk Ticaret Odası İşbirliği ile KKTC ihraç ürünleri entegre edilecektir.	Sürekli	Ticaret Bakanlığı TİM	Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası
İstatistik	9.	Dış Ticaret İstatistik Altyapısının Güçlendirilmesi	Türkiye tarafı, KKTC'nin dış ticaret istatistik altyapısını güçlendirmek ve dış ticaret verilerinin daha hızlı üretilmesini sağlamak amacıyla KKTC'ye teknik destek sağlayacaktır.	2021	Ticaret Bakanlığı TÜİK	İstatistik Kurumu

Ticaret	10.	Kadın ve Genç Girişimciler Arasında İşbirliğinin Geliştirilmesi	KKTC'de kadın ve genç girişimciler arasında fiziki/çevrimiçi bağlantıların kurulabilmesi için KKTC tarafına destek verilecek ve KKTC'li girişimcilere hedef pazar tespiti konusunda eğitimler sağlanacaktır.	2021	Ticaret Bakanlığı TOBB TİM	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası KOBİGEM
Ticaret	11.	Alıcı Firmalara Sağlanan Üretici Listelerine KKTC'li Üreticilerin Listesinin Eklenmesi	Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığına bağlı Ticaret Müşavirleri/Ataşelerince Türkiye'de yerleşik alıcı firmalara sağlanan üretici listelerine KKTC'de yerleşik üreticilerin listesi eklenecektir.	Sürekli	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
e-Ticaret	12.	E-Ticaret Alanında İşbirliği	KKTC tarafının e-Ticaret Eylem Planı çalışmalarına teknik destek verilecektir.	2021-2022	Ticaret Bakanlığı PTT A.Ş. TİM	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Maliye Bakanlığı Ulaştırma Bakanlığı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası

e-Ticaret	13.	E-Ticaret Alanında İşbirliği	KKTC'li firmaların PTTAVM'de mağaza açarak tedarikçi olmaları sağlanacak ve hazırlanacak bir e-platform aracılığıyla KKTC firmalarına ürünlerini Türkiye ve üçüncü ülke pazarlarına sunulmasına imkan verecek bir işbirliği protokolü imzalanacaktır.	2021-2022	PTT A.Ş.	Ulaştırma Bakanlığı Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Maliye Bakanlığı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası
e-Ticaret	14.	E-Ticaret Alanında İşbirliği	PTTAVM'nin KKTC'de kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	2021-2022	PTT A.Ş.	Ulaştırma Bakanlığı Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası
Ticaret	15.	Ticaret Heyetleri ve Alım Heyetlerine KKTC'de Yerleşik Firmaların da	KKTC'li firmaların Genel Ticaret Heyetleri ve Genel Alım Heyetlerine katılmalarını teminen gerekli duyurular Kıbrıs Türk Ticaret Odası ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası aracılığıyla yapılacaktır.	Sürekli	Ticaret Bakanlığı	Kıbrıs Türk Ticaret Odası Kıbrıs Türk Sanayi Odası

		Katılımının Sağlanması				
Ticaret	16.	KKTC'nin İhrac Sektörlerinin Tanıtımına Yönelik Destek Verilmesi	Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile Kıbrıs Türk Sanayi Odası arasında oluşturulan işbirliği mekanizması dahilinde, TİM'in KKTC'nin ilgili mekanizmalarına ihrac sektörlerinin tanıtımına yönelik destek verilecek ve tanıtım faaliyetlerine yönelik işbirliği sağlanacaktır.	2021-2022	TİM	Kıbrıs Türk Sanayi Odası
Ticaret	17.	Türk Eximbank Tarafından KKTC'li Firmalara Sağlanan Hizmetlerin Bilinirliğinin Arttırılması	Türk Eximbank'ın KKTC'li firmalara sağladığı "Sevki Öncesi İhracat Kredisi" ürününün bilinirliğinin arttırılması ve Türk Eximbank'ın diğer ürünlerinden KKTC'li firmaların faydalandırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	2021	Türk Eximbank	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı KKTC Merkez Bankası
Ürün Güvenliği	18.	Ürün Güvenliği Konusunda Teknik Destek Sağlanması	KKTC'de Türkiye'nin Avrupa Birliği mevzuat sistemine uyumlu bir ürün güvenliği sisteminin oluşturulması için teknik destek sağlanacak ve ilgili kamu uzmanlarının eğitimi çalışmaları kapsamında bilgilendirme seminerleri gerçekleştirilecektir.	2021	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Hizmet Ticareti	19.	Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi	KKTC'nin hizmetler sektörünün desteklenmesi için "Döviz Kazandırıcı Hizmet Ticaretinin Desteklenmesi" mevzuatının hazırlanması sürecinde teknik destek ve eğitim sağlanacaktır.	2021-2022	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
İnsan Kaynakları	20.	KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Ticaret Dairesinde Görevli Personele Eğitim Verilmesi	KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Ticaret Dairesinde görevli personele ve KKTC'nin yurtdışında görevlendirilen ticaret temsilcilerine yönelik olarak ihracat ve gümrük işlemleri, e-ihracat, devlet destekleri, ihracat finansmanı, iç ticaret uygulamaları konularında eğitim verilecek ve Ticaret Bakanlığının açık bilgi kaynaklarına erişim imkanı verilmesi sağlanacaktır.	2021-2022	Ticaret Bakanlığı Türk Eximbank TİM	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

İnsan Kaynakları	21.	KKTC Üniversiteleri Mezunları Aracılığıyla İşbirliğinin Geliştirilmesi	KKTC üniversitelerinde öğrenim görmüş olan üçüncü ülke vatandaşı öğrencilerinin yerleşik oldukları ülke ve iletişim bilgilerinin sağlanması halinde Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı yurtdışı teşkilatına iletilerek KKTC ile söz konusu ülkeler arasında ticari ve ekonomik anlamda güçlü ilişkiler tesis edilmesi amacıyla ortak çalışmalar yapılacaktır.	Sürekli	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Ticaret	22.	İkili Ticarete Türk Lirasının Kullanımının Yaygınlaştırılması	İkili ticarete Türk Lirası kullanımının yaygınlaştırılması imkanının araştırılması için bir çalışma grubu tesis edilecek ve çalışma grubu raporu 2021 yılı sonuna kadar sonuçlandırılacaktır.	2021	Ticaret Bakanlığı TİM	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı KKTC Merkez Bankası Ekonomik Örgütler Platformu
Gümrük	23.	Gümrük Alanında İşbirliğinin Geliştirilmesi	Türkiye tarafı, KKTC gümrüklerinde otomasyon sistemi devreye girdikten sonra, risk analizi boyutunu da dikkate alarak gümrük altyapısının geliştirilmesine yönelik eğitim desteği sağlayacaktır.	2022	Ticaret Bakanlığı	Maliye Bakanlığı
Gümrük	24.	Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele	Akaryakıt kaçakçılığıyla mücadelede KKTC tarafına teorik ve uygulamalı eğitim verilecektir.	2021-2022	Ticaret Bakanlığı Hazine ve Maliye Bakanlığı EPDK	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Maliye Bakanlığı
Serbest Bölgeler	25.	KKTC'de Serbest Bölgelerin Geliştirilmesine Yönelik Bilgi ve	Türkiye'nin Serbest Bölgeler alanındaki bilgi ve tecrübelerinin paylaşılmasını teminen KKTC heyeti Türkiye'ye saha ziyareti gerçekleştirecektir.	2021	Ticaret Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

		Tecrübe Paylaşılması				
Sınai Mülkiyet	26.	KKTC'de yerel niteliklere bağlı ürünlerin ad ve işaretlerinin korunması	Kıbrıs Adasına özgü yerel değerlerin coğrafi işaretlerle korunma altına alınması ve mevzuat bilgilendirmesi amacıyla teknik toplantılar gerçekleştirilecektir.	2021-2022	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türk Patent Kurumu	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Sağlık	27.	İlaç Ruhsatlandırma Alanında İşbirliği	KKTC Sağlık Bakanlığı Kıbrıs İlaç Müdürlüğü'nün ilaçların ruhsatlandırılması ve ilişkili diğer konularda ilgili taleplerini Türkiye tarafına iletmesinin ardından ilgili teknik personellerine eğitim verilecektir.	2021-2022	Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	Sağlık Bakanlığı
Hukuki Altyapı	28.	KKTC'de Arabuluculuk Sistemi ile Ticaret Mahkemelerinin Oluşturulmasında Destek Olunması	KKTC'de Arabuluculuk Sistemi ile Ticaret Mahkemelerinin Oluşturulmasında destek olunması için KKTC tarafının mevzuat hazırlığı ve teknik düzenlemelerle ilgili taleplerini Türkiye tarafına iletmesinin ardından teknik toplantılar gerçekleştirilecektir.	2021-2022	Adalet Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
Hukuki Altyapı	29.	Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması	Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması müzakereleri sonuçlandırılarak imzaya hazır hale getirilecektir.	2021	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ekonomi ve Enerji Bakanlığı